

Tomasz Pudłocki, *Franciszek Ksawery Lorenz*, „Rocznik Gimnazjalny” 2003, nr 7, s. 206-207

Franciszek Ksawery Lorenz (22 II 1888 Lwów – 1 V 1949 Kraków), syn Józefa i Wincenty Machalskiej. W latach 1899–1906 uczęszczał do III Gimn. we Lwowie, studiował na Wydz. Inżynierii Politechniki Lwowskiej 1906/7 i 1907/8 oraz na Wydz. Filozoficznym ULw. w latach 1909/10 1912/13. Aplikant w IV Gimn. we Lwowie 1913/14 u prof. K. Czajkowskiego, który cenił go b. wysoko. Nie służył w wojsku, lecz ze względu na bardzo dobrą znajomość guberni charkowskiej i Rosji prawdopodobnie był w niewoli rosyjskiej. 19 VII 1918 r. RSK mianowała zast. naucz. w I Gimn. w Przemyśle, a później naucz. rzecz. i profesorem. Autor podręczników z fizyki wydawanych przez „Ossolineum” (pisanych razem z prof. Stefanem Bąkowskim, również nauczycielem I Gimnazjum w Przemyśle): *Fizyka. Podręcznik na III klasę gimnazjalną*, Lwów 1935; *Fizyka. Podręcznik na IV klasę gimnazjalną*, Warszawa 1936, ss. 376. Wiceprezes przemyskiego Koła TNSW w latach 1929–31. Jako wybijającemu się nauczycielowi powierzono mu przewodniczenie egzaminom maturalnym, m.in. w dn. 27 V – 3 VI 1935 w Pryw. Gimn. PP Benedyktyniek w Przemyśle. Pochodził ze słynnej przemyskiej rodziny Lorenzów. Podobnie jak jego brat Edward, zaangażowany w działalność Polskiego Towarzystwa Dramatycznego im. A. Fredry jako jego długoletni członek Zarządu i aktor (czasami występujący pod pseud. Orłowski; m.in. Twardosz w *Dożywociu* Fredry, Wielki Podskarbi w *Betlejem Polskim* Rydla, Kapelan w *Damach i huzarach* Fredry, Ryjek w *Śnie nocy letniej* Szekspira). W okre-

sie okupacji radzieckiej X 1939 – I 1940 p.o. dyrektora I Gimnazjum. Po wojnie profesor Państwowej Szkoły Przemysłowej w Krakowie.